

Dokument nr. 8:89

(2003-2004)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene **Magnar Lund Bergo, May Hansen, Sigbjørn Molvik og Siri Hall Arnøy**

Forslag fra stortingsrepresentantene **Magnar Lund Bergo, May Hansen, Sigbjørn Molvik og Siri Hall Arnøy om tiltak for å begrense bruken av dopingmidler blant barn og unge**

Til Stortinget

BAKGRUNN

Bruken av dopingmidler er et raskt voksende samfunnsproblem. Mens doping innenfor idrettsmiljøet har fått stor oppmerksomhet, har bruken av blant annet anabole steroider i miljøer utenfor idrettslag og organisasjoner utviklet seg til noe som kan bli et alvorlig problem, både for enkeltmenneskene og det norske samfunnet.

Innenfor den organiserte idretten har Norge vært et foregangsland å regne når det gjelder å slå hardt ned på bruk av prestasjonsfremmende midler. 3. juni 2003 ble Stiftelsen Antidoping Norge (ADN) opprettet av Kultur- og kirkedepartementet og Norges Idrettsforbund og Olympiske Komité, for ytterligere å styrke det arbeidet som gjøres på dette området. ADN finansieres gjennom statlige midler og ved tipemidler.

Når det gjelder bruken av dopingmidler på utsiden av den organiserte idretten, er det dessverre igangsatt få konkrete tiltak. Signaler fra ansatte i helsetesenet, politiet, bekymrede foreldre og tidligere brukere, forteller oss at det er viktig at vi snarest får iverksatt tiltak for å stanse den negative utviklingen.

Rapporter forteller at barn helt ned til 12-årsalderen bruker anabole steroider, og en undersøkelse fra HELTEF fra 2003 viser at over 4 prosent av alle 16-åringer i Akershus har benyttet doping, og at andelen som bruker doping er størst utenfor den organiserte idretten. Flere undersøkelser viser at bruken i hoved-

sak gjelder anabole steroider. Barn og unges bruk av dopingmidler synes å være knyttet til ønsket om en mer attraktiv kropp, noe som kan skyldes den økte kroppsfokuseringen i samfunnet vårt.

Bivirkninger

Det er påvist alvorlige helsemessige konsekvenser ved bruk av dopingmidler. I særlig grad gjelder dette de androgen-anabole steroidene, som inkluderer det vi vanligvis omtaler som anabole steroider. Disse er, som de fleste dopingmidler, i utgangspunktet legemidler. Når de anabole steroidene brukes i større doser, kan de føre til en rekke bivirkninger, både fysiske, psykiske og sosiale. De fysiske bivirkningene kan være hyppige belastningsskader på sener og senefester, kraftig vektøkning, skrumpning av testiklene og redusert spermieproduksjon som fører til infertilitet, framskynding av mannens hårtap, økt forekomst av akner (kviser) i ansiktet og på overkroppen, og sprekker eller strekkmerker i huden. En annen bivirkning hos mannlige brukere er vekst av brystkjertlene.

Hos kvinner kan misbruk av androgen-anabole steroider føre til at menstruasjonen stopper, og hos enkelte vil den aldri komme tilbake. I tillegg kan stemmen bli dypere og mer mandig, og de kan utvikle skjeggvekst, akner, håravfall og klitorisvekst.

Bruk av anabole steroider kan også gi leverskader, og en rekke andre fysiske skader. Når det gjelder psykiske bivirkninger er det dokumentert at androgen-anabole steroider fører til økt aggressivitet, særlig i kombinasjon med alkohol. Det er også rapportert alvorlige psykiske forstyrrelser (depresjoner og forvirringstilstander). Av sosiale bivirkninger viser en norsk undersøkelse at vold, narkotikabruk og vinningsforbrytelser er mye vanligere hos misbrukere av androgen-anabole steroider enn hos dopfrie jevnaldrende ungdom. (Kilde: Handlingsplan for anti-do-

pingarbeid i Norge, Kontaktutvalget for anti-dopingarbeid, oktober 1999.)

Tiltak

Stiftelsen Antidoping Norge har tatt til orde for å kriminalisere bruk og besittelse av enkelte dopingmidler, og det samme har Politidirektoratet gjort. ADN argumenterer med at et forbud vil redusere tilgjengeligheten og virke forebyggende mot bruk av dopingmidler blant barn og ungdom. Samtidig understreker stiftelsen at det vil være minst like viktig å fokusere på forebyggende arbeid i ungdoms- og treningsmiljøer med risiko for dopingbruk. Stiftelsen peker videre på at selv om det vil være forskjellige målgrupper for den preventive innsatsen, vil virkemidlene i stor grad være de samme. Det er derfor fornuftig å koordinere den forebyggende innsatsen.

Forslagsstillerne er bekymret over den utviklingen man har sett når det gjelder bruk av doping blant barn og unge, både innenfor og utenfor den organiserte idretten. For å bremse utviklingen og hindre at flere begynner å dope seg, har det fra flere miljøer kommet innspill og forslag til hvordan dette problemet kan løses. Forslagsstillerne mener at det er viktig å vurdere et lovforbud mot enkelte dopingmidler, for å begrense tilgangen og for å legge grunnlag for forebygging og holdningsskapende i barne- og ungdomsmiljøene.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g :

1. Stortinget ber Regjeringen fremme forslag for Stortinget om lovforbud mot besittelse og bruk av enkelte dopingmidler, som for eksempel anabole steroider.
2. Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om en utvidelse av mandatet til Stiftelsen Antidoping Norge, slik at disse kan være ansvarlig for å følge opp dopingbruk også utenfor den organiserte idretten. Forslaget må inneholde en helhetlig plan for finansiering som går utover tippemidler, blant annet bør det bevilges midler over Sosialdepartementets budsjett, Helsedepartementets budsjett og Barne- og familiedepartementets budsjett.
3. Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om opprettelse av en forskningsenhet under Stiftelsen Antidoping Norge, som skal arbeide med både fysiske, psykiske, samfunnsmessige og sosiale skadevirkninger ved bruk av dopingmidler.
4. Stortinget ber Regjeringen legge fram en handlingsplan for hvordan man best kan forebygge at barn og unge begynner å dope seg, og denne planen må inkludere arenaer som skolen, treningsentre, idrettslag og andre utsatte områder og grupper.

17. juni 2004